LAINSÄÄDÄNTÖSANASTO 2013

Lainsäädäntösanaston ensimmäinen versio, jossa oli noin 70 hakusanaa, ilmestyi vuonna 2002. Sanaston päivittämiseksi ja laajentamiseksi aloitettiin vuonna 2010 lakitermitalkoot. Tarkistus- ja laajennustyö toteutetaan pienissä erissä siten, että eri ministeriöiden englannin kielenkääntäjistä koostuva koordinointiryhmä valitsee käsiteltävät termit ja valmistelee ehdotuksen, joka lähetetään lakialan asiantuntijoista koostuvalle lausuntoryhmälle kommentoitavaksi. Lausuntokierroksen jälkeen koordinointiryhmä viimeistelee termisuositukset ja tekee sanastoon tarvittavat muutokset ja lisäykset. Viimeisin päivitys on tehty **26.3.2013**. Lainsäädäntösanastossa olevissa ruotsinkielisissä termeissä on otettu huomioon 2010 ilmestyneen SLAFin (Svenskt lagspråk i Finland, 2010) mukaiset muutokset. Lainsäädäntösanasto on sisällytetty myös oikeusministeriön antamaan ohjeeseen säädösten kääntämisestä vieraille kielille. Ohje löytyy oikeusministeriön verkkosivuilta osoitteesta http://www.om.fi/Etusivu/Julkaisut/Toimintajahallinto/Toiminnanjahallinnonarkisto/Toimintajahallinto2010/1290609672637

Alkuperäisen lainsäädäntösanaston esipuhe ja johdanto löytyvät sanaston lopusta.

Lainsäädäntösanastoon liittyviä kysymyksiä ja kommentteja voi lähettää osoitteeseen law.translations (ät) om.fi tai kielipalvelu (ät) vnk.fi

Uudet termit 1.1.2013 alkaen:

alaikäinen
edunvalvoja
huoltaja
rikosoikeudellinen virkavastuu
täysi-ikäinen
vajaavaltainen
viran puolesta
virkamies
virkavastuu

LAINSÄÄDÄNTÖSANASTO
Oikeusministeriö ja valtioneuvoston kanslia
Päivitetty 26.3.2013

ALAIKÄINEN 4
ALAKOHTA 4
ALEMMANASTEINEN LAINSÄÄDÄNTÖ 4
ALEMMANASTEINEN SÄÄDÖS 4
ANTAA ASETUS 4
ANTAA LAKI 4
ANTAA MÄÄRÄYS 5
ASETTAA VELVOITTEITA 5
ASETUS 5
EDELLYTTÄEN, ETTÄ 5
EDUNVALVOJA 6
ERINÄISET SÄÄNNÖKSET 6
ERITYISESTÄ SYYSTÄ 6
ERIVAPAUS (JOSTAKIN VAATIMUKSESTA) 6
ERIVAPAUS, VAPAUTUS JOSTAKIN 6
ERIÄVÄ MIELIPIDE 6
ESTÄMÄTTÄ, HUOLIMATTA 7

HALLINNOLLINEN PAKKOKEINO 7
HALLINTOPAKKO 7
HALLITUKSEN ESITYS 7
HARKINNANVARAINEN 7
HARKINTA, HARKINTAVALTA 8
HUOLIMATTA 8
HUOLTAJA 8
HYVÄKSYÄ LAKI 8
JOHTOSÄÄNTÖ 8
JOLLEI MUUTA JOHDU 8
JULKINEN KUULUTUS; KUULUTUS 8
JULKISOIKEUDELLINEN 9
KESKEYTTÄMISUHKA 9
KOHTA 9
KOSKEA; OLLA VOIMASSA 9
KUMOAMINEN 10
KUMOTA 10
KUULUTUS 10
LAIMINLYÖDÄ, LYÖDÄ LAIMIN 10
LAIMINLYÖNTI 10
LAINMUUTOS 11
LAINSÄÄDÄNTÖ 11
LAINTARKASTUS 11
LAINVOIMAINEN 11
LAKI 12
LAKIEHDOTUS 12
LAKI [X] SOPIMUKSEN LAINSÄÄDÄNNÖN ALAAN KUULUVIEN MÄÄRÄYSTEN VOIMAANSAATTAMISESTA 12
LAKISÄÄTEINEN 12
LIITE 12
LISÄYS 13
LUKU 13
LUKUUN OTTAMATTA 13
LUVANVARAINEN 13
MAINITTU 13
MINISTERIÖN ASETUS 14
MINISTERIÖN PÄÄTÖS 14
MOMENTTI 14
MUKAAN 14
MUKAISESTI 15
MUUTOKSENHAKU 15
MUUTOKSENHAKUVIRANOMAINEN 15
MUUTTAA LAKI 15
MÄÄRITELMÄ 16
MÄÄRITELTY 16
MÄÄRITETTY 16
MÄÄRÄTÄ, ANTAA MÄÄRÄYS 16
MÄÄRÄYS 17
NOJALLA, PERUSTEELLA 17
NOUDATTAA 18
NOUDATTAEN 18
NOUDATTAMINEN 18
OHJE(ET) 18
OHJESÄÄNTÖ 19
OIKEUSVAIKUTUS 19
OLLA VIREILLÄ 19
OLLA VOIMASSA 19

PERUSTEELLA 20
PERUSTUSLAKI 20
POIKETEN (SIITÄ, MITÄ SÄÄDETÄÄN / MÄÄRÄTÄÄN) 20
PYKÄLÄ 20
PÄÄSÄÄNTÖISESTI 20
RAJOITUS 21
RANGAISTUSSÄÄNNÖKSET 21
RIKOSOIKEUDELLINEN VIRKAVASTUU 21
SAADA LAINVOIMA 21
SAATTAA VOIMAAN 22
SALASSAPITOVELVOITE 22
SALASSAPITOVELVOLLISUUS 22
SEURAAMUS 22
SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET 23
SILLÄ EDELLYTYKSELLÄ, ETTÄ 23
SOVELTAA 23
SOVELTAMISALA 23
SOVELTAMISSÄÄNNÖS, SOVELTAMISSÄÄNNÖKSET 23
SOVELTUVIN OSIN 23
SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA (SÄÄDK) 23
SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN SOPIMUSSARJA (SOPS) 24
SUOSITUS 24
SÄÄDÖS 24
SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET 24
SÄÄNNÖS 24
SÄÄTÄÄ 25
SÄÄTÄÄ LAKI 26
TARKOITETTU 26
TARKOITTAA 26
TARKOITUS 26
TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUS 26
TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUS [X] SOPIMUKSEN VOIMAANSAATTAMISESTA JA SEN LAINSÄÄDÄNNÖN ALAAN KUULUVIEN MÄÄRÄYSTEN VOIMAANSAATTAMISESTA ANNETUN LAIN VOIMAANTULOSTA 27
TEETTÄMISUHKA 27
TOIMENPIDEKIELTO 27
TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN 27
TULLA KUULLUKSI 27
TULLA VIREILLE 28
TULLA VOIMAAN 28
TYÖJÄRJESTYS 28
TÄYDENTÄVÄT SÄÄNNÖKSET 28
TÄYSI-IKÄINEN 28
UHKASAKKO 29
VAHVISTAA LAKI 29
VAITIOLOVELVOITE 29
VAITIOLOVELVOLLISUUS 29
VAJAAVALTAINEN 29
VALITUSVIRANOMAINEN 29
VALTIONEUVOSTON ASETUS 30
VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS 30
VALTIOSÄÄNTÖ 30
VASTAISESTI 30
VELVOITTAA, ASETTAA VELVOITTEITA 31
VIRANOMAINEN 31
VIRAN PUOLESTA 31
VIRKAMIES 31

VIRKAVASTUU 31
VOIMAANTULO 32
VOIMAANTULO- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET 32
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT 33
YLEISET SÄÄNNÖKSET 33
YLEISPERUSTELUT 33

LAINSÄÄDÄNTÖSANASTO

alaikäinen

sv minderårig
en minor;
underage person;
person who is underage

alakohta

sv underpunkt
en subparagraph

EU:n lainsäädännössä: (fi) alakohta; (sv) stycke, led; (en) subparagraph, point. Kun käsite esiintyy EU-kontekstissa, sen ruotsin- ja englanninkielinen vastine on tarkistettava tapauskohtaisesti (esim. SLAF, s.222 ja linkki EU-säädösten rakenteeseen sanaston lopussa).

huom. myös *liitteen* alakohta

ks. *liite*

alemmanasteinen lainsäädäntö

sv lagstiftning på lägre nivå
en subordinate legislation

ks. *alemmanasteinen säädös*

alemmanasteinen säädös

sv författning på lägre nivå
en subordinate statute

ks. *asetus, laki, säädös, alemmanasteinen lainsäädäntö*

antaa asetus

sv utfärda en förordning
en to issue a decree

EU:n lainsäädännössä: (fi) antaa asetus; (sv) anta en förordning; (en) adopt a regulation

Asetuksen osalta käytetään verbiä *to issue*, koska asetuksilla ei ole erikseen hyväksymisvaihetta kuten laeilla.

ks. *antaa laki*

antaa laki

sv utfärda en lag
en to adopt an act

Viittaa lain hyväksymisvaiheeseen. Laki on annettu, kun tasavallan presidentti on vahvistanut sen.

Esimerkki:
fi *Annettu* Helsingissä 20 päivänä lokakuuta 2009.
sv *Given* i Helsingfors den 20 oktober 2009.
(huom. Tässä yhteydessä "given", muutoin "utfärdad".)
en *Adopted* in Helsinki on 20 October 2009.

ks. *antaa asetus, hyväksyä laki, vahvistaa laki*

antaa määräys
ks. *määrätä, antaa määräys*

asettaa velvoitteita
ks. *velvoittaa*

asetus
sv förordning
en decree

EU:n lainsäädännössä: (fi) *asetus*; (sv) *förordning*; (en) *regulation*

Lakia alemman asteinen säädös. Uusi perustuslaki edellyttää, että asetuksen antava taho mainitaan lakitekstissä: ...*annetaan tasavallan presidentin/valtioneuvoston/ministeriön asetuksella*. Tällöin Ruotsin kielessä käytetään epämääräistä muotoa: ... *utfärdas genom förordning av republikens president/statsrådet/[x] ministeriet*.

Esimerkki:
fi Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa *valtioneuvoston asetuksella*.
sv Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag får utfärdas genom *förordning av statsrådet*.
en Further provisions on the implementation of the present Act may be given by *government decree*.

Asetuksen nimikkeessä *Decree* kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, samoin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ...*the present Decree*.

Englanninkielisen sanan *decree* yksi merkitys on tuomio tai tuomioistuimen määräys, mutta se voi joissakin maissa myös tarkoittaa esim. valtionpäämiehen antamaa määräystä, joka ei edellytä kansanedustuslaitoksen käsittelyä. *Decree* on tietoisesti valittu Suomen asetuksen vastineeksi sen yleiskielen merkityksen mukaisesti (*an edict, law, etc., made by someone in authority*), koska asetus on Suomen oikeusjärjestelmälle ominainen hierarkkisesti lakia alemmanasteinen säädös, jolle ei ole täsmällistä vastinetta englannin kielessä.

ks. *ministeriön asetus, valtioneuvoston asetus*

edellyttäen, että
sv förutsatt att;
under förutsättning att;
på villkor att

en subject to the provision that;
provided that

edunvalvoja
sv intressebevakare
en guardian

huom. aikaisemmin: holhooja = förmyndare

erinäiset säännökset
sv särskilda bestämmelser
en miscellaneous provisions

erityisestä syystä
sv av särskilda skäl;
om/när det finns särskilda skäl
en on special grounds;
for special reasons

Esimerkki:
fi Ministeriö voi *erityisestä syystä* päättää, että...
sv Ministeriet kan *av särskilda skäl* besluta att...
en *On special grounds*, the Ministry may decide that...

erivapaus (jostakin vaatimuksesta)
sv dispens (från ett krav)
en dispensation (from a requirement)

Esimerkki:
fi Valtioneuvosto voi myöntää *erivapauden* lailla säädetystä kielitaitoa koskevasta kelpoisuusvaatimuksesta, jollei laissa toisin säädetä.
sv Statsrådet kan bevilja *dispens* från språkkunskapskrav som ställs i lag, om inte något annat föreskrivs i lag.
en The Government may grant a *dispensation* from a requirement provided in an Act regarding knowledge of languages, unless otherwise provided in an Act.

ks. *erivapaus, vapautus jostakin*

erivapaus, vapautus jostakin
sv befriande från
en exemption from sth

Esimerkki:
fi Sopimus eräiden kummankin sopimuspuolen kansalaisuuden omaavien henkilöiden *vapauttamisesta* sotilaallisista velvollisuuksista.
sv Överenskommelse om *befriande från* militära förpliktelser av vissa personer, som äga båda de fördragsslutande parternas medborgarskap.
en Convention on *exemption from* military obligations of persons possessing the nationality of both the contracting parties.

ks. *erivapaus (jostakin vaatimuksesta)*

eriävä mielipide
sv avvikande mening; reservation
en dissenting opinion

Kanta, jonka toimielimen jäsen tai asian esittelijä ilmoittaa pöytäkirjaan ollessaan eri mieltä päätöksestä. Eriävän mielipiteen ilmoittaminen vapauttaa toimielimen jäsenen tai asian esittelijän päätöksen oikeudellisesta vastuusta.

Esimerkki:
fi jättää / ilmoittaa / esittää eriävä mielipide
sv anteckna / anmäla / framföra avvikande mening; reservera sig
en to submit / issue / enter / deliver / record a dissenting opinion

huom. Englanniksi myös *minority opinion* esimerkiksi komitea- ja valiokuntatyössä, jossa tällä vastineella tarkoitetaan vähemmistöön jääneiden näkemyksiä.

estämättä, huolimatta
sv oberoende av;
trots
en notwithstanding;
regardless of

Esimerkki:
fi …sen *estämättä*, mitä 3 §:ssä säädetään.
sv …*oberoende av* vad som föreskrivs i 3 §.
en …*notwithstanding* the provisions of section 3.

EI: *without prejudice to*
Sanoja *estämättä* ja *huolimatta* käytetään säädösteksteissä eri tavoin. Sanaa huolimatta käytetään esim. seuraavanlaisissa ilmaisuissa: *muutoksenhausta/yrityksistä/kehotuksesta/kiellosta huolimatta*. Sanaa estämättä puolestaan käytetään silloin kun jokin on mahdollista tietyn säännöksen määräyksistä riippumatta (ks. edellä oleva esimerkki).

hallinnollinen pakkokeino
sv administrativt tvångsmedel
en administrative enforcement measure;
administrative coercive measure

ks. *hallintopakko, uhkasakko, teettämisuhka, keskeyttämisuhka*

hallintopakko
sv administrativt tvång;
förvaltningstvång
en administrative enforcement

ks. *hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, teettämisuhka, keskeyttämisuhka*

hallituksen esitys
sv regeringens proposition;
regeringsproposition
en government proposal

Sana *government* kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa *hallitukseen* tai *valtioneuvostoon* yleensä.

harkinnanvarainen
sv beroende på/av prövning;

enligt prövning
en discretionary

ks. *harkinta, harkintavalta*

harkinta, harkintavalta
sv prövningsrätt
en discretion;
discretionary power(s)

Huom. Kontekstissa Euroopan ihmisoikeustuomioistuin:
fi harkintavalta
sv skönsmässig bedömning
en margin of appreciation

ks. *harkinnanvarainen*

huolimatta
ks. *estämättä, huolimatta*

huoltaja
sv vårdnadshavare
en person who has custody of a child

hyväksyä laki
sv anta en lag;
godkänna ett lagförslag (hyväksyä lakiehdotus)
en to pass a bill (hyväksyä lakiehdotus)

Lakiehdotuksesta (*bill*) tulee laki (*act*) vasta sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Tästä syystä laista on suositeltavaa käyttää hyväksymisvaiheen osalta vastinetta *bill*.

ks. *antaa laki, vahvistaa laki*

johtosääntö
sv instruktion
en rules of procedure

EI: by-laws, official regulations

ks. *ohjesääntö, työjärjestys*

jollei muuta johdu
sv om inte något annat följer
en unless otherwise provided;
subject to the provisions of

Esimerkki:
fi …jollei 31 §:stä *muuta johdu.*
sv …*om inte något annat följer* av 31 §.
en …*unless otherwise provided* in section 31.

julkinen kuulutus; kuulutus
sv offentlig kungörelse; kungörelse
en public notice

EI: "public announcement", joka on yleiskielen ilmaus ja tarkoittaa lähinnä ilmoitusta ja tiedotusta.

Esimerkki 1:
fi antaa / julkaista *kuulutus*
sv utfärda / publicera en *kungörelse*
en to issue / give / post a *public notice*

Esimerkki 2:
fi …viranomaisen tulee *julkisella kuulutuksella* ilmoittaa …
sv …myndigheten ska genom en *offentlig kungörelse* meddela…
en ...the authorities must issue a *public notice* notifying xx of yy …

julkisoikeudellinen
sv offentligrättslig
en: (xx) governed by public law

Esimerkkejä:
fi *julkisoikeudellinen* yhteisö
sv *offentligrättsligt* samfund
en body *governed by public law*

fi *julkisoikeudellinen* yhdistys
sv *offentligrättslig* förening
en association *governed by public law*

fi *julkisoikeudellinen* laitos
sv *offentligrättslig* inrättning
en institution *governed by public law*

keskeyttämisuhka
sv hot om avbrytande
en notice of enforced suspension

ks. *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, teettämisuhka*

kohta
sv punkt
en paragraph

EU:n lainsäädännössä: (fi) kohta; (sv) punkt, stycke; (en) paragraph. Kun käsite esiintyy EU-kontekstissa, sen ruotsinkielinen vastine on tarkistettava tapauskohtaisesti (esim. SLAF, s.222 ja linkki EU-säädösten rakenteeseen sanaston lopussa).

huom. myös *liitteen* kohta

ks. *liite*

koskea; olla voimassa
sv gälla;
tillämpas
en to apply

Esimerkki 1:
fi Tämä laki *koskee*..., jollei muualla laissa toisin säädetä.
sv Denna lag *gäller*... om inte annat föreskrivs (bestäms, anges, sägs) någon annanstans i lag.
en This Act *applies* to... unless otherwise provided by law.

Esimerkki 2:
fi Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehestä *on* soveltuvin osin *voimassa*, mitä oikeusasiamiehestä säädetään.
sv I fråga om riksdagens biträdande justitieombudsmän *gäller* i tillämpliga delar vad som föreskrivs om riksdagens justitieombudsman.
en The provisions on the Parliamentary Ombudsman *apply*, as appropriate, to the Deputy Parliamentary Ombudsman.

kumoaminen
sv upphävande
en repeal

kumota
sv upphäva
en to repeal

Esimerkki:
fi Tällä lailla *kumotaan* 1 päivänä tammikuuta 1975 annettu laki X:stä (N/1975) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.
sv Genom denna lag *upphävs* lagen (av) den 1 januari 1975 om X (N/1975) jämte ändringar.
en This Act *repeals* the Act of 1 January 1975 on X (N/1975), as amended.

Kun lain loppumääräyksissä viitataan aiemmin annettuun lakiin, joka uudella lailla kumotaan, se voidaan kääntää englanniksi *Act of 30 November 2009*.

kuulutus
ks. *julkinen kuulutus*

laiminlyödä, lyödä laimin
sv försumma;
underlåta;
åsidosätta
en to fail (to do something / to take action);
to neglect

ks. esimerkkilauseita *laiminlyönnin* kohdalta

laiminlyönti
sv försummelse;
underlåtelse;
åsidosättande
en failure (to observe / to act / to comply with etc.);
negligence;
neglect

Esimerkki 1:
fi Maksuohjelman *laiminlyönnin* seuraamukset

sv Påföljder av att betalningsprogrammet *försummas*
en Consequences of a *failure to observe* the payment schedule

Esimerkki 2:
fi Valmistaja *laiminlyö* velvollisuuksiaan, jos …
sv Tillverkaren är *försumlig*, om …
en There is *negligence* on the part of the producer, if …

Esimerkki 3:
fi *Laiminlyönnistä* aiheutuvat taloudelliset seuraamukset
sv Ekonomiska påföljder vid *försummelse*
en Pecuniary sanctions due to *neglect*

Esimerkki 4:
fi Jos joku *lyö laimin* tämän lain nojalla annettujen säännösten noudattamisen,...
sv Den som *underlåter* att följa bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag, …
en Should anyone *fail to observe* the provisions laid down in this Act, …

Esimerkki 5:
fi Jos operaattori *laiminlyö* velvollisuutensa…
sv Om operatören underlåter att fullgöra sin skyldighet…
en If an operator *neglects* his or her duty to…

huom.1: *maksun laiminlyönti* on *default of payment*

huom.2: Monissa yhteyksissä suomenkielinen substantiivirakenne voidaan englanniksi kääntää verbillä ja päinvastoin.

ks. *laiminlyödä*

lainmuutos
sv ändring
en amendment

ks. *muuttaa laki*

lainsäädäntö
sv lagstiftning
en legislation

laintarkastus
sv laggranskning
en legislative editing

Laintarkastuksessa kiinnitetään huomiota erityisesti siihen, että säädösehdotus on sanonnaltaan virheetön, ymmärrettävä, täsmällinen ja johdonmukainen sekä että suomenkielinen ja ruotsinkielinen teksti ovat asiallisesti samansisältöiset.

lainvoimainen
sv lagakraftvunnen
en legally valid;
to have legal force;
to have force of law

huom. *Lainvoimainen päätös* EU:n lainsäädännössä usein *final decision*.

ks. *saada lainvoima*

laki

1. yksittäinen säädös
sv lag
en act

Lain nimikkeessä *Act* kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, ja samoin silloin, kun lain tekstissä viitataan kyseiseen lakiin, *in the present Act* tai *in this Act*.

2. oikeusjärjestys; sisältää kirjoitettujen oikeusnormien lisäksi myös muun voimassa olevan oikeuden
sv lag
en law

lakiehdotus

sv lagförslag
en bill;
government bill

Sana *government* kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa *hallitukseen* tai *valtioneuvostoon* yleensä.

laki [x] sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

sv lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen/avtalet/konventionen om...
en Act on the Implementation of the Provisions of a Legislative Nature in the Agreement/Treaty/Convention on

ks. sopimusten voimaansaattamislaeista ja asetuksista tarkemmin alkuperäisen sanaston *Johdannossa*.

lakisääteinen

sv lagstadgad;
(Ruotsissa myös *lagfäst*)
en statutory

liite

sv bilaga
en annex

Esimerkki:
fi Lain säännöksiä sovelletaan samoin hankittaessa *liitteessä* A tarkoitettuja palveluja yhdessä *liitteessä* B tarkoitettujen palvelujen kanssa.
sv Bestämmelserna i denna lag tillämpas även på upphandling av tjänster enligt *bilaga* A tillsammans med tjänster enligt *bilaga* B.
en The provisions of this Act are applied to the cases in which services referred to in *Annex* A are purchased together with services referred to in *Annex* B.

ks. *lisäys*

lisäys

sv tillägg
en appendix

Varsinkin alemmanasteisissa säädöksissä *liitteisiin* voi olla lisättynä *lisäyksiä*. Vastaava jaottelu (liite – bilaga - annex; lisäys – tillägg - appendix) tehdään myös EU:n lainsäädännössä ja useissa valtiosopimuksissa.

Esimerkki:
fi Tämän direktiivin liitteen I *lisäys* 2.
sv *Tillägg* 2 till bilaga I till detta direktiv.
en *Appendix* 2 to Annex I to this Directive.

ks. *liite*

luku

sv kapitel;
kap.
en Chapter

Toisin kuin pykälän, momentin, kohdan ja alakohdan vastineet, luvun vastine *Chapter* suositellaan kirjoitettavaksi lain tekstissä isolla alkukirjaimella kuten suurimmat kokonaisuudet englantilaisessa lainsäädännössä (*Chapter* ja *Part*).

Säädöstekstissä ruotsin *kapitel*-sanasta käytetään numeroiden yhteydessä lyhennettä *kap*.

lukuun ottamatta

sv med undantag för;
med undantag av
en with the exception of

Esimerkki:
fi Tämän luvun säännöksiä sovelletaan myös..., *lukuun ottamatta* 25 §:ää.
sv *Med undantag för* 25 § tillämpas bestämmelserna i detta kapitel också på…
en *With the exception of* section 25, the provisions of this Chapter also apply to…

luvanvarainen

sv tillståndspliktig;
som kräver tillstånd;
som är beroende av tillstånd
en subject to a permit;
subject to a licence;
subject to authorisation;
to require a permit;
to require a licence;
to require authorisation

mainittu

sv nämnd
en mentioned;
specified;
set forth

Esimerkki:
fi 24 §:ssä *mainittu* viranomainen
sv den myndighet som *nämns* i 24 §
en the authority *mentioned* in section 24

ks. *määritelty* ja *määritetty* ja *tarkoitettu*

ministeriön asetus
sv [x] ministeriets förordning om;
förordning av [x] ministeriet
en Decree of the Ministry of [ao. ministeriön nimi] on;
Ministry of [ao. ministeriön nimi] Decree on

Englannin kielessä ministeriön nimi on mahdollista sijoittaa joko *Decree*-sanan eteen tai sen jälkeen. Jos ministeriön englanninkielinen nimi on pitkä, esim. Ministry of Social Affairs and Health, on suositeltavaa kuitenkin käyttää of-prepositiorakennetta ja sijoittaa ministeriön nimi *Decree*-sanan jälkeen.

Ministeriön asetus on uuden perustuslain voimaantulon yhteydessä käyttöön otettu säädös. Ennen nykyisen perustuslain voimaantuloa ministeriön asetuksia vastasivat *ministeriön päätökset*.

Ministeriön asetuksen nimikkeessä sanat *Decree* ja *Ministry of Xxx* kirjoitetaan isoilla alkukirjaimella, samoin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ...*the present Decree of the Ministry of Xxx.*.

ks. *asetus, valtioneuvoston asetus*

ministeriön päätös
sv [x] ministeriets beslut om;
en Decision of the Ministry of [ao. ministeriön nimi] on;
Ministry of [ao. ministeriön nimi] Decision on

ks. *ministeriön asetus*

momentti
sv moment;
mom.
en subsection

Säädöstekstissä ruotsin *moment*-sanasta käytetään numeroiden yhteydessä lyhennettä *mom*.

mukaan
sv enligt;
i enlighet med;
i överensstämmelse med;
en under;
pursuant to

EI: by virtue of

Esimerkki:
fi ...jollei tämän lain *mukaan* vaadita määräenemmistöä.
sv ...om inte kvalificerad majoritet krävs *enligt* denna lag.

en ...unless qualified majority is required *under* the present Act.

ks. *perusteella*

mukaisesti

sv i enlighet med;
enligt;
i överenstämmelse med;
på det sätt som (föreskrivs i)
en in accordance with;
under;
pursuant to

Sanojen *mukaan* ja *mukaisesti* käyttö on suomenkielisissä säädösteksteissä horjuvaa, mutta sanaa *mukaisesti* tulisi periaatteessa käyttää silloin kun viitataan menettelyyn, ts. siihen miten jokin tapahtuu. Ilmaisuja *in accordance with*, *pursuant to* ja *under* voidaan kaikkia käyttää silloin, kun henkilön on tehtävä jotakin säännösten mukaisesti, tai jotakin tapahtuu säännösten mukaisesti.

Esimerkki 1:
fi ...palkkamenojen määrä lasketaan 20 §:n *mukaisesti*.
sv ...beräknas löneutgifterna *i enlighet med* 20 §.
en ...the costs of remuneration shall be calculated *in accordance with* section 20.

Esimerkki 2:
fi Eduskunnan päätöksen *mukaisesti* säädetään...
sv *I enlighet med* riksdagens beslut föreskrivs...
en *In accordance with* a decision of Parliament the following is enacted...

Säädösten johtolauseita ei ole tarpeen kääntää. "Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään..." käännetään vain silloin, kun se esiintyy suorasanaisessa tekstissä.

muutoksenhaku

sv ändringssökande, sökande av ändring; överklagande
en appeal(s)

ks. *muutoksenhakuviranomainen*

muutoksenhakuviranomainen

sv besvärsmyndighet
en appeal authority

Esimerkki:
fi *Muutoksenhakuviranomainen* asevelvollisuutta koskevissa asioissa on kutsunta-asiain keskuslautakunta.
sv *Besvärsmyndighet* i ärenden som gäller värnplikt är centralnämnden för uppbådsärenden.
en The *appeal authority* for military service matters is the Central Call-up Appeals Board.

ks. *muutoksenhaku, valitusviranomainen*

muuttaa laki

sv ändra en lag;
revidera en lag;

se över en lag;
en to amend an act

ks. *lainmuutos*

määritelmä
sv definition
en definition

määritelty
sv bestämd;
definierad
en defined

Esimerkki:
fi ...asetuksessa *määriteltyä* käyttötarkoitusta varten…
sv ...för ett visst ändamål som *bestäms* i förordningen…
en ...for a purpose *defined* in the Decree...

ks. *mainittu, määritetty, tarkoitettu*

määritetty
sv fastställd;
bestämd
en determined under;
specified in

Esimerkki:
fi ...2 momentissa säädetyllä tavalla *määritetty* osuus...
sv ...den andel som *bestämts* enligt 2 mom. ...
en the share *determined under* subsection 2...

ks. *mainittu* ja *määritelty* ja *tarkoitettu*

määrätä, antaa määräys
1. antaa määräys jostakin
sv bestämma;
föreskriva;
förordna;
besluta;
förelägga;
utse;
ålägga;
utfärda bestämmelser/föreskrifter;
meddela föreskrifter
en to order;
to issue an order

Esimerkki:
fi Opetushallitus *antaa* tarvittaessa *määräykset* siitä, että...
sv Utbildningsstyrelsen *meddelar* vid behov *föreskrifter* om att...
en The National Board of Education will, where appropriate, *issue orders* on...

2. määrätä jossakin
sv bestämma;

föreskriva;
utfärda bestämmelser/föreskrifter i
bestämmelser finns i
en to provide;
to give provisions on

Esimerkki:
fi Työskentelyn järjestämisestä markkinaoikeudessa *määrätään* tarkemmin tuomioistuimen työjärjestyksessä...
sv Närmare *bestämmelser* om hur arbetet vid marknadsdomstolen ordnas *finns* i domstolens arbetsordning...
en Further *provisions* on the organisation of the work of the Market Court *shall be given* in the court's rules of procedure...

määräys

1. sitova oikeussääntö, joka on hierarkkisesti alemmantasoinen kuin laki ja asetus
sv föreskrift
en regulation

2. määräys valtiosopimuksessa
sv bestämmelse
en provision

3. yksittäinen määräys, joka voi sisältyä esim. tuomioistuimen päätökseen
sv bestämmelse;
villkor;
föreläggande;
förordnande
en order

4. määräys yksityisoikeudellisessa sopimuksessa
sv bestämmelse;
klausul

5. määräys testamentissa
sv bestämmelse;
förordnande

nojalla, perusteella

sv med stöd av;
utifrån;
på grundval av;
på basis av;
enligt;
i överensstämmelse med;
en under;
by virtue of;
pursuant to

Ilmaisuja *perusteella* ja *nojalla* käytetään silloin, kun viitataan säädökseen tai säännökseen perustuvaan toimivaltaan tai oikeuteen tehdä jotakin.

Esimerkki:
fi ...9 §:n *nojalla* annetun kieltotuomion vastaisesti.
sv ...i strid med en förbudsdom som meddelats *med stöd av* 9 §.
en ...in breach of a restraining order issued *under* section 9

ks. *mukaan*

noudattaa

sv iaktta;
följa
en to comply with;
to follow;
to observe

Esimerkki 1:
fi …työsuhteissa, joissa työnantajan on *noudatettava* yleissitovaa työehtosopimusta.
sv …i de anställningsförhållanden där arbetsgivaren ska *följa* ett allmänt bindande
kollektivavtal.
en …in employment relationships in which employers must *comply with* a universally valid collective agreement.

Esimerkki 2:
fi ...ministeriö *noudattaa* soveltuvin osin tässä pykälässä säädettyä menettelyä.
sv ...ministeriet *följer* i tillämpliga delar förfarandet i denna paragraf.
en ...the Ministry shall, where appropriate, *follow* the procedure laid down in
this section.

Esimerkki 3:
fi Kaikessa julkisessa toiminnassa on *noudatettava* tarkoin lakia.
sv I all offentlig verksamhet ska lag noggrant *iakttas*.
en In all public activity, law must be strictly *observed*.

noudattaen

sv med iakttagande av
en in compliance with

noudattaminen

sv iakttagande;
efterlevnad
en compliance with

Esimerkki:
fi X valvoo tämän lain *noudattamista*.
sv X utövar tillsyn över *efterlevnaden* av denna lag.
en *Compliance with* this Act shall be monitored by X.

ohje(et)

sv anvisningar
en instructions

Ohje ei ole sitova. Esimerkiksi ministeriö voi antaa ohjeita hallinnonalansa viranomaisille vaikuttaakseen näiden toimintaan. EU-teksteissä *guidelines* on usein käytetty käsite, mutta sitä ei suositella *ohjeen/ohjeiden* vastineeksi.

ks. *suositus*

ohjesääntö

sv reglemente
en rules of procedure

EI: instructions

Sääntelee korkeiden viranomaisten toimintaa, esim. valtioneuvoston ohjesääntö ja oikeuskanslerin ohjesääntö. Tarkoittaa virallisluontoista työjärjestystä.

ks. *johtosääntö, työjärjestys*

oikeusvaikutus

sv rättsverkan;
rättsföljd
en legal efffect

Esimerkki:
fi Päätöksen *oikeusvaikutukset* koskevat yrityksiä, jotka ovat saaneet tukia.
sv Beslutet har *rättsverkningar* för företag som har mottagit stöd.
en The decision produces *legal effects* for undertakings that have received aid.

olla vireillä

sv vara anhängig
en to be pending

Esimerkki:
fi *vireillä olevien* asioiden käsittely jatkuu
sv behandlingen av *anhängiga* ärenden fortsätter
en consideration of *pending cases* will continue

ks. *panna / saattaa vireille, tulla vireille*

olla voimassa

ks. *koskea, olla voimassa*

panna / saattaa (asia / tapaus / oikeudenkäynti) vireille

sv inleda /väcka (ett mål / ett ärende);
inleda en rättegång
en to institute (a matter);
to initiate (proceedings);
to bring (an action) to court

Esimerkki 1:
fi *panna* asia hakemuksella tai ilmoituksella *vireille*
sv *inleda / väcka* ett ärende genom ansökan eller efter anmälan
en *to institute* a matter by way of petition or notification

Esimerkki 2:
fi *panna* oikeudenkäynti / virallinen prosessi / prosessi *vireille*
sv *inleda* en rättegång / en officiell process / en process
en *to initiate* proceedings / an official process / a procedure

Esimerkki 3:
fi *panna* riita-asia *vireille* tuomioistuimessa
sv *inleda* ett tvistemål vid domstolen
en *to bring* a civil action to court

huom. EU:n lainsäädännössä usein myös *to launch*, esim. *to initiate / to launch* infringement proceedings

ks. *olla vireillä, tulla vireille*

perusteella
ks. *nojalla, mukaan*

perustuslaki
sv grundlag
en constitution;
Constitution;
Constitution Act

Perustuslaki on normihierarkiassa tavallisten lakien yläpuolella oleva säädös, jota voidaan muuttaa vain erityisessä vaikeutetussa säätämisjärjestyksessä. Perustuslakiin sisältyy mm. ylimpien valtioelinten toimivaltasuhteita ja kansainvälisiä suhteita koskevat säännökset sekä perusoikeussäännökset.

Sana *constitution* kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa yleisesti *perustuslakiin* ja isolla alkukirjaimella tapauksissa, joissa viitataan esimerkiksi *Suomen perustuslakiin*: *the Constitution of Finland*. Vastinetta *Constitution Act* käytetään tapauksissa, joissa viitataan Suomen vanhaan perustuslakiin, joka koostui neljästä eri laista.

ks. *valtiosääntö*

poiketen (siitä, mitä säädetään / määrätään)
sv med avvikelse från (vad som föreskrivs/bestäms)
en by way of derogation from;
by derogation from

Esimerkki 1:
fi Säännöllinen työaika saadaan 6 §:ssä säädetystä *poiketen* järjestää niin, että [...]
sv Den ordinarie arbetstiden får *med avvikelse från* 6 § ordnas så att [...]
en *By way of derogation from* section 6, regular working hours may be arranged so that [...]

Esimerkki 2:
fi Edellä 1 momentissa säädetystä *poiketen* 18 §:n 1 momenttia sovelletaan [...]
sv *Med avvikelse från* vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas 18 § 1 mom. [...]
en *By derogation from* subsection 1 above, section 18(1) is applied [...]

pykälä
sv paragraf
en section

pääsääntöisesti
sv i regel

en as a rule;
as a general rule

Esimerkki 1:
fi Ilmoitus tulee tehdä *pääsääntöisesti* sähköisesti. Erityisestä syystä ilmoitus voidaan tehdä myös muulla tavalla.
sv Anmälan ska *i regel* göras elektroniskt. Av särskilda skäl kan anmälan också göras på något annat sätt.
en The report shall, *as a rule*, be made electronically. For a special reason, the report may also be submitted in some other manner.

Esimerkki 2:
fi Vakuudeksi saadaan *pääsääntöisesti* hyväksyä vain rahatalletus taikka raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus.
sv Som säkerhet får *i regel* endast godkännas depositioner i pengar eller proprieborgen som ställts av en penninginrättning eller försäkringsanstalt.
en *As a general rule*, the only acceptable security is a cash deposit or an absolute guarantee from a financial or insurance institution."

rajoitus
sv begränsning;
inskränkning
en restriction;
limitation

Esimerkki 1:
fi Vieraan valtion lain soveltamisen *rajoitukset*.
sv *Begränsningar* av tillämpningen av en främmande stats lag.
en *Restrictions* on the application of foreign law.

Esimerkki 2:
fi Ehdokkaan vaalirahoituksen *rajoitukset*
sv *Begränsningar* i fråga om kandidaters valfinansiering
en *Limitations* on election funding received by a candidate

huom. joissakin konteksteissa myös *constraint* tai *restraint*

rangaistussäännökset
sv straffbestämmelser
en penal provisions

rikosoikeudellinen virkavastuu
sv straffrättsligt tjänsteansvar
en criminal liability for acts in office

ks. *virkavastuu*

saada lainvoima
sv vinna laga kraft
en to gain legal force

ks. *lainvoimainen*

saattaa voimaan

sv sätta i kraft (kansalliset voimaansaattamissäädökset);
genomföra (EU)
en to implement

ks. *laki [x] sopimuksen…voimaansaattamisesta, tulla voimaan.*

salassapitovelvoite

ks. *salassapitovelvollisuus*

salassapitovelvollisuus

sv sekretess
en secrecy obligation;
obligation of secrecy

Koska *salassapitovelvollisuus* ("velvollisuus olla paljastamatta tietoa tai käyttämättä sitä hyödyksi") on keskeisten säädösten (mm. laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999), henkilötietolaki (523/1999) ja rikoslaki (39/1889)) perusteella laajempi käsite kuin *vaitiolovelvollisuus* ("velvollisuus olla paljastamatta tietoa"), on myös *salassapitovelvollisuuden* käännösvastineella pystyttävä kattamaan sekä *vaitiolovelvollisuus* että *hyväksikäyttökielto*, *asiakirjasalaisuus* jne. *Vaitiolovelvollisuutta* puolestaan kuvaa luontevimmin ilmaukseen *non-disclosure* perustuva vastine.

Esimerkki:
fi ... on lisäksi otettava huomioon, onko asiakirjan *salassapitovelvollisuus* riippumaton asiakirjan antamisesta johtuvista tapauskohtaisista vaikutuksista
sv ... ska dessutom beaktas om *sekretess*plikten för en handling är oberoende av konsekvenserna i fallet i fråga av att handlingen lämnas ut
en ... attention must also be paid to whether the *secrecy obligation* is independent of the case-by-case consequences of access

ks. *vaitiolovelvollisuus*

seuraamus

sv påföljd
en sanction;
(legal) consequence

Esimerkkejä:
fi oikeudellinen *seuraamus*
sv rättslig *påföljd*
en legal *consequence*

fi rikoksen / rikosoikeudellinen *seuraamus*
sv straffrättslig *påföljd*
en criminal / penal *sanction*

fi siviilioikeudellinen *seuraamus*
sv civilrättslig *påföljd*
en civil *sanction*

fi taloudellinen *seuraamus*

sv ekonomisk *påföljd*
en pecuniary / financial *sanction*

huom. Käytetään *"sanction"*, kun on kyse rangaistusluonteisesta seuraamuksesta, muissa konteksteissa voidaan käyttää myös *"(legal) consequence"*. Rangaistusluonteisesta seuraamuksesta voidaan käyttää myös vastinetta *"penalty"*.

siirtymäsäännökset
ks. *voimaantulo- ja siirtymäsäännökset*

sillä edellytyksellä, että
ks. *edellyttäen, että*

soveltaa
sv tillämpa;
iaktta
en to apply

Esimerkki:
fi Tätä lakia *sovelletaan*..., jollei muualla laissa toisin säädetä.
sv Denna lag *tillämpas* på..., om inte annat föreskrivs (bestäms, anges, sägs) någon annanstans i lag.
en This Act *applies* to..., unless otherwise provided by law.

soveltamisala
sv tillämpningsområde;
(EU:n lainsäädännössä myös *räckvidd*)
en scope of application;
scope

soveltamissäännös, soveltamissäännökset
sv tillämpningsbestämmelser
en application provision(s) (otsikossa);
provisions on the application of ...;
implementation provision(s);
implementing provision(s)

soveltuvin osin
sv i tillämpliga delar
en as appropriate;
where appropriate;
where applicable

Esimerkki:
fi Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehestä on *soveltuvin osin* voimassa, mitä
eduskunnan oikeusasiamiehestä säädetään.
sv I fråga om riksdagens biträdande justitieombudsman gäller *i tillämpliga delar* vad som föreskrivs om riksdagens justitieombudsman.
en The provisions on the Parliamentary Ombudsman apply, *as appropriate*, to the Deputy Parliamentary Ombudsmen.

Suomen säädöskokoelma (SäädK)
sv Finlands författningssamling (FörfS)
en Statutes of Finland

Suomen säädöskokoelman sopimussarja (SopS)

sv Finlands författningssamlings fördragsserie (FördrS)
en Treaty Series of the Statutes of Finland

Lyhennetty muoto *Finnish Treaty Series (FTS)* on myös mahdollinen, mutta sen kirjainlyhennettä ei suositella käytettäväksi säädöstekstissä.

suositus

sv rekommendation
en recommendation

ks. *ohje(et)*

säädös

sv författning
en statute;
enactment

EU:n lainsäädännössä: (fi) *säädös*; (sv) *rättsakt*; (en) *instrument/act*.

Kirjoitettu oikeusnormi. Yleisnimitys laeille ja asetuksille sekä muille säädöskokoelmassa julkaistuille oikeussäännöille.

säännökset ja määräykset

sv bestämmelser (och föreskrifter)
en provisions

Suositeltavaa kääntää yhdellä sanalla.

Esimerkki:
fi ...tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen *säännösten ja määräysten* noudattamista.
sv ...ska övervaka att denna lag och de *bestämmelser* som utfärdats med stöd av den iakttas.
en ... shall ensure that the present Act and the *provisions* issued under it are observed.

säännös

sv bestämmelse;
en provision

Tarkoittaa yksittäistä pykälää, momenttia, kohtaa tms. säädöksen sisällä.

Esimerkki:
fi Tarkempia *säännöksiä* tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.
sv Närmare *bestämmelser* om verkställigheten av denna lag får utfärdas genom förordning av statsrådet.
en Further *provisions* on the implementation of the present Act may be given by government decree.

huom. suositeltava vastine *tarkemmille säännöksille* on *further provisions*

säätää

sv bestämma;
föreskriva;
(Säätää-verbiä ei tarvitse aina kääntää ruotsiksi, vaan sen sijaan voidaan käyttää muita vaihtoehtoja: gälla/ange/nämna.)

en to provide;
to lay down (provisions);
to issue (provisions)

Säätää-verbin paras käännösvastine ei välttämättä aina ole verbi, vaan sen sijaan voidaan käyttää substantiivirakennetta, kuten joissakin alla olevista esimerkkilauseista.

Esimerkki 1:
fi …jollei tässä laissa toisin *säädetä.*
sv …om inte något annat *föreskrivs/bestäms* i denna lag.
en …unless otherwise *provided* in this Act.

Esimerkki 2:
fi …jollei erikseen toisin *säädetä*.
sv …om inte något annat *föreskrivs* särskilt/separat.
en …unless otherwise *provided* by statute;
…subject to the *provisions* of other applicable statutes.

Esimerkki 3:
fi …niin kuin kuin tässä laissa *säädetään*;
…sen mukaan kuin tässä laissa *säädetään.*
sv …enligt (bestämmelserna i) denna lag;
…på det sätt som *föreskrivs/bestäms* i denna lag.
en …as *provided* in this Act.

Esimerkki 4:
fi …tässä laissa *säädetyin* edellytyksin.
sv ...under de förutsättningar som *nämns/anges* i denna lag.
en ...subject to the *conditions laid down* in this Act.

Esimerkki 5:
fi Tämän lain voimaantulosta *säädetään* erikseen valtioneuvoston asetuksella.
sv Om ikraftträdandet av denna lag *bestäms* särskilt genom förordning av statsrådet.
en Separate *provisions* regarding the entry into force of this Act shall be *issued* by government decree.

Säädöstaso on mainittava (esim. säädetään erikseen lailla; genom lag).

Esimerkki 6:
fi X:stä *säädetään* tässä laissa (= Tämä laki koskee X:ää.)
sv Denna lag *gäller* X.;
I denna lag finns bestämmelser om X.
en This Act *applies* to X.;
This Act *lays down provisions* on X.

Rakennetta *to provide for* käytetään lähinnä silloin, kun säädetään jostakin mahdollisuudesta, esim. muutoksenhakuoikeudesta: *Section 7 provides for appeal against the decisions of the Board.*

Verbiä *to stipulate* käytetään esim. testamenteissa ja yksityisoikeudellisissa sopimuksissa, mutta sitä ei tule käyttää lakitekstissä.

säätää laki

sv stifta en lag
en to enact an act

Viittaa koko lainsäädäntöprosessiin. Hallitus antaa esityksen lain säätämisestä.

tarkoitettu

sv avsedd;
som avses
en referred to

Esimerkki:
fi 1 momentissa *tarkoitettu* ilmoitus
sv den rapport som *avses* i 1 mom.
en the notification *referred to* in subsection 1

Sanojen *tarkoitettu* ja *mainittu* käyttö on suomenkielisissä säädösteksteissä horjuvaa, mutta sanaa *mainittu* tulisi käyttää ainoastaan silloin kun esim. tietty viranomainen mainitaan nimeltä ao. säännöksessä, johon viitataan, ja sanaa *tarkoitettu* silloin kun sitä ei mainita täsmällisesti, vaan käytetään esim. ilmaisua *luvan myöntävä viranomainen*.

ks. *mainittu, määritelty, määritetty*

tarkoittaa

sv avse
en mean

Esimerkki:
fi Tässä laissa ministeriöllä *tarkoitetaan* opetusministeriötä.
sv Med ministeriet *avses* i denna lag undervisningsministeriet.
en For the purposes of this Act, the Ministry *means* the Ministry of Education.

tarkoitus

sv syfte;
mål;
avsikt;
mening
en objective(s);
purpose

Esimerkki:
fi lain *tarkoitus*
sv lagens *syfte*
en *objectives* of the act

tasavallan presidentin asetus

sv republikens presidents förordning;
förordning av republikens president
en decree of the president of the republic;
presidential decree

Asetuksen nimikkeessä sanat *Decree* ja *President of the Republic* kirjoitetaan isoilla alkukirjaimilla, samoin kuin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ..., *the present Decree of the President of the Republic*.

tasavallan presidentin asetus [x] sopimuksen voimaansaattamisesta ja sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

sv republikens presidents förordning om sättande i kraft av överenskommelsen/avtalet/konventionen om...och om ikraftträdande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet/överenskommelsen/konventionen

en decree of the president of the republic on the implementation of the agreement / treaty / convention on... and on the entry into force of the act on the implementation of the provisions of a legislative nature in the agreement

Jos sopimus ei vaadi eduskunnan hyväksymistä – eikä siis lakia – se saatetaan voimaan pelkällä asetuksella.

teettämisuhka

sv hot om tvångsutförande

en notice of enforced compliance

ks. *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, keskeyttämisuhka*

toimenpidekielto

sv åtgärdsförbud;
förbud mot en åtgärd

en prohibition of measures

Esimerkki:

fi Milloin tarkoitettu taloudellinen hyöty menetetään *toimenpidekieltojen* johdosta, ...

sv Om sådan ekonomisk fördel går förlorad till följd av *åtgärdsförbud*, …

en If the economic benefit is lost as a result of *prohibition of measures*, …

toimivaltainen viranomainen

sv: behörig myndighet

en: competent authority

ks. *viranomainen*

tulla kuulluksi

sv bli hörd

en to be heard

Esimerkki:

fi Menettelyn osapuolet voivat käyttää *oikeuttaan tulla kuulluksi*.

sv Alla parterna i förfarandet kan utöva *sin rätt att bli hörda*.

en The parties to the proceedings may exercise *their right to be heard*.

huom. myös *to state one's case* tapauksissa, joissa henkilö on asianosaisena oikeusjutussa

tulla vireille

sv har inletts;
har väckts;
blir anhängig
en to commence;
to be instituted;
to be initiated

Esimerkki 1:
fi riita-asia *tulee vireille* yleisessä tuomioistuimessa, kun …
sv ett tvistemål *har inletts* vid en allmän domstol när…
en proceedings in a civil matter *commence* in a general court when …

Esimerkki 2:
fi valmistelu alkaa, kun asia *tulee vireille*
sv förberedelsen inleds när målet *har väckts*
en preparation begins, when the case *has been instituted*

Esimerkki 3:
fi … ei hallintopakkoasia lainkaan *tule vireille*
sv … ska förvaltningstvångsförfarande inte inledas
en ... administrative enforcement proceedings will not *be initiated*

ks. *olla vireillä, panna / saattaa vireille*

tulla voimaan

sv träda i kraft
en to enter into force

Esimerkki:
fi Tämä laki *tulee voimaan* 8 päivänä helmikuuta 2008.
sv Denna lag *träder i kraft* den 8 februari 2008.
en This Act *enters into force* on 8 February 2008.

Englannin kielessä *to enter into force*, *to come into force*, *to take effect* ja *to become effective* ovat yhtä hyväksyttäviä. Tässä sanastossa on päädytty suosittelemaan verbiä *to enter into force* yhtenäisyyden vuoksi, koska suomalaisissa lakiteksteissä esiintyy myös substantiivi *voimaantulo*, jonka vakiintunut vastine on *entry into force*.

ks. *saattaa voimaan*

työjärjestys

sv arbetsordning
en rules of procedure

ks. *johtosääntö, ohjesääntö*

täydentävät säännökset

sv kompletterande bestämmelser
en supplementary provisions

täysi-ikäinen

sv person som har uppnått myndighetsåldern
en adult;
person who has reached the age of majority

uhkasakko

sv vite
en notice of a conditional fine

ks. *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, teettämisuhka, keskeyttämisuhka*

vahvistaa laki

sv stadfästa en lag
en to approve a bill

Presidentti vahvistaa lain. (Esim. US – the President approves a bill = signs it and writes the word *approved* -> *Presidential approval*)

EI: *to confirm*

ks. *antaa laki* ja *hyväksyä laki*

vaitiolovelvoite

ks. *vaitiolovelvollisuus, salassapitovelvollisuus*

vaitiolovelvollisuus

sv tystnadsplikt, sekretess
en non-disclosure;
non-disclosure obligation;
obligation of non-disclosure

Esimerkki 1:
fi 23 § - *Vaitiolovelvollisuus* ja hyväksikäyttökielto
sv 23 § - *Tystnadsplikt* och förbud mot utnyttjande
en Section 23 - *Non-disclosure* and prohibition of use

Esimerkki 2:
fi Poliisin henkilöstöön kuuluvan virkamiehen *vaitiolovelvollisuudesta* on voimassa, mitä valtion virkamieslain (750/94) 17 §:ssä säädetään
sv Om *tystnadsplikt* för den som tillhör polisens personal gäller 17 § statstjänstemannalagen (750/94).
en The provisions of section 17 of the Public Servants Act (750/1994) apply to the *non-disclosure obligation* on members of the police personnel.

vajaavaltainen

sv omyndig
en person without legal capacity;
person who is legally incompetent

Alaikäinen tai sellainen *täysi-ikäinen* henkilö, jonka tuomioistuin on henkilön fyysisen tai psyykkisen terveydentilan vuoksi todennut kykenemättömäksi huolehtimaan itsestään tai omaisuudestaan.

ks. *alaikäinen, täysi-ikäinen*

valitusviranomainen

sv besvärsmyndighet
en appellate authority

Esimerkki:
fi Toimenpiderajoitus on voimassa mahdollisesta valituksesta huolimatta, jollei *valitusviranomainen* toisin päätä.
sv En åtgärdsbegränsning gäller trots eventuella besvär, om inte *besvärsmyndigheten* beslutar något annat.
en The restriction on action remains in effect irrespective of appeal, unless decided otherwise by the *appellate authority*.

ks. *muutoksenhaku, muutoksenhakuviranomainen*

valtioneuvoston asetus
sv statsrådets förordning;
förordning av statsrådet
en government decree

Sana *government* kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa *hallitukseen* tai valtioneuvostoon yleensä.

ks. *asetus, ministeriön asetus*

valtioneuvoston periaatepäätös
sv statsrådets principbeslut
en government resolution

EU- oikeudessa: (fi) *päätöslauselma*; (sv) *resolution*; (en) *Resolution*

Sana *government* kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa *hallitukseen* tai valtioneuvostoon yleensä.

valtiosääntö
sv författning;
konstitution;
statsförfattning
en constitution;
Constitution

Suppeassa merkityksessä käsitettä valtiosääntö voidaan käyttää perustuslain synonyyminä. Laajemmassa merkityksessä valtiosäännöllä kuitenkin tarkoitetaan säädöksiä, jotka sääntelevät ylimpien valtioelinten toimivaltasuhteita, valintaa ja päätöksentekomenettelyä sekä kansalaisten yleisiä oikeuksia ja velvollisuuksia. Tällöin valtiosääntöön sisältyy normihierarkkiselta asemaltaan ja säädäntötavaltaan erilaisia säädöksiä, joista ylimpänä hierarkiassa on perustuslaki.

Sana *constitution* kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa yleisesti *valtiosääntöön* ja isolla alkukirjaimella tapauksissa, joissa viitataan esimerkiksi Suomen *valtiosääntöön*: *the Constitution of Finland*.

ks. *perustuslaki*

vastaisesti
sv i strid med;
som strider mot
en in violation of;
in breach of;
contrary to

Esimerkki:
fi Joka tämän lain *vastaisesti* tahallaan...
sv Den som *i strid med* denna lag uppsåtligen...
en Any person who intentionally... *in violation of* this Act...

velvoittaa, asettaa velvoitteita
sv ålägga;
förelägga;
förplikta;
meddela åläggande
en to oblige;
to impose obligations (on)

Esimerkki 1:
fi [...] ja *velvoittaa* jäsenvaltiot laatimaan vakausohjelmia.
sv [...] och att *ålägga* medlemsstaterna att upprätta stabilitetsprogram.
en [...] and *obliging* Member States to draw up stability programmes.

Esimerkki 2:
fi Tämä laki *velvoittaa* työnantajaa ja työntekijää siten kuin [...]
sv Denna lag är *förpliktande* för arbetsgivare och arbetstagare som [...]
en This Act *imposes obligations on* employers and employees as [...]

huom. joskus myös *to require*

viranomainen
sv myndighet
en authority

Kun suomenkielisessä lakitekstissä käytetään pelkästään sanaa *viranomainen* tai *viranomaiset*, englannin kielessä käytetään usein monikkomuotoa ja lisämäärettä, esim. *health, regional, cultural authorities*.

ks. *toimivaltainen viranomainen*

viran puolesta
sv på tjänstens vägnar
en ex officio;
by virtue of office

huom. Tapauksissa, joissa asian hoitaminen kuuluu viraston tehtäviin sen *"omasta aloitteesta"* (sv: *"på eget initiativ"),* voidaan käyttää vastinetta: *"of/by its own motion".*

virkamies
sv tjänsteman
en public official

huom. Vastineita "civil servant" ja "public servant" ei enää suositella. Niiden merkitys englanninkielisissä maissa vaihtelee kunkin maan hallintojärjestelmän mukaan.

virkavastuu
sv tjänsteansvar
en liability for acts in office;

liability while in office

Virkamiehen oikeudellinen vastuu virkatoimistaan.

ks. *rikosoikeudellinen virkavastuu*

voimaantulo
sv ikraftträdande
en entry into force

ks. *tulla voimaan*

voimaantulo- ja siirtymäsäännökset
sv ikraftträdande- och övergångsbestämmelser
en transitional provisions and entry into force

Käsitepari *voimaantulo- ja siirtymäsäännökset* esiintyy yleensä pykälän otsikkona, ja annettu englanninkielinen vastine on suositus otsikon käännökseksi. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset ovat samantyyppisiä kaikissa säädösteksteissä, ja niiden kääntäminen yhdenmukaisella tavalla on suositeltavaa. Alla annetaan muutamia esimerkkejä yleisimmistä voimaantulo- ja siirtymäsäännöksistä.

Esimerkki 1:
fi Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2007 toimitettavassa verotuksessa.
sv Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. Den tillämpas första gången vid beskattningen för år 2007.
en This Act enters into force on 1 January 2007. It shall be applied for the first time to the taxation for the year 2007.

Esimerkki 2:
fi Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2009 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2009.
sv Denna lag träder i kraft den 1 februari 2009 och gäller till och med den 31 december 2009.
en This Act enters into force on 1 February 2009 and will remain in force until 31 December 2009.

Esimerkki 3:
fi Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.
sv Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.
en This Act will enter into force on a date determined by government decree.

Esimerkki 4:
fi Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen valtioneuvoston asetuksella.
sv Om ikraftträdandet av denna lag bestäms särskilt genom förordning av statsrådet.
en Separate provisions regarding the entry into force of this Act shall be issued by government decree.

Esimerkki 5:
fi Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä

ennen lain voimaantuloa.
sv Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
en Measures necessary for the implementation of this Act may be undertaken before the Act's entry into force.

Esimerkki 6:
fi Tätä lakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa sattuneisiin tapauksiin.
sv Denna lag tillämpas även på fall som har inträffat före ikraftträdandet/innan lagen har trätt i kraft.
en This Act also applies to incidents that have taken place before the Act's entry into force.

Esimerkki 7:
fi Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin rikoksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.
sv På brott som begåtts innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.
en The provisions of law in force at the time of the entry into force of this Act apply to offences committed before the Act's entry into force.

yksityiskohtaiset perustelut
sv detaljmotivering
en detailed rationale

Hallituksen esityksen vakio-otsikko.

ks. *yleisperustelut*

yleiset säännökset
sv allmänna bestämmelser
en general provisions

yleisperustelut
sv allmän motivering
en rationale

Hallituksen esityksen vakio-otsikko.

ks. *yksityiskohtaiset perustelut*

ALKUPERÄISEN LAINSÄÄDÄNTÖSANASTON ESIPUHE

Perustuslain 17 §:n mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi, mikä edellyttää, että lait ja asetukset sekä eräät muut virallisluonteiset tekstit annetaan molemmilla kielillä. Näin ollen Suomen lainsäädännön viralliset kielet ovat suomi ja ruotsi. Suomen lainsäädäntöä on jo pitkään käännetty myös vieraille kielille, lähinnä englanniksi. On kuitenkin huomattava, että vieraskieliset säädöskäännökset ovat luonteeltaan epävirallisia, eikä niitä voi sellaisinaan soveltaa tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa.

Tämä sanasto on osa valtioneuvoston 16.10.1997 tekemän periaatepäätöksen mukaista säädöskäännöstoiminnan uudelleenorganisointia. Sanaston tarkoituksena on yhtenäistää käännöksiä ohjaamalla ja helpottamalla kääntämistä suomesta tai ruotsista englantiin sekä tukea käännösten tarkastamista. Sanastoon on sisällytetty eräät lakitekniset peruskäsitteet sekä yleisimmät säädösteksteissä esiintyvät ilmaukset. Eräitä käsitteitä on jätetty sanaston ulkopuolelle sillä perusteella, että ne eivät esiinny kansallisissa säädösteksteissä. Suomen- ja ruotsinkieliset vastineet ovat peräisin voimassa olevasta lainsäädännöstä. Sanasto ei ole tyhjentävä eikä velvoittava, mutta siinä annettuja englanninkielisiä vastineita ja mallilauseita suositellaan käytettäviksi mahdollisimman laajalti, koska ne on valittu perusteellisen selvityksen tuloksena.

Sanasto on laadittu oikeusministeriön asettamassa työryhmässä, johon kuuluivat puheenjohtajana kielenkääntäjä Virpi Koivu ulkoasiainministeriöstä, koordinaattori Jaana Käyhty ja lainsäädäntösihteeri Carolina Ahlström oikeusministeriöstä, terminologi Riitta Brelih valtioneuvoston kanslian kielipalvelusta, kielenkääntäjä Anu Leppänen sisäasiainministeriöstä, kielenkääntäjä Merja Ryhänen valtionvarainministeriöstä ja kielenkääntäjä Gunnel Östman työministeriöstä. Sanaston luonnokseen pyydettiin kommentteja mm. ministeriöiltä, eduskunnalta, EU:n toimielimiltä ja yliopistoilta, ja saadut kommentit käsiteltiin työryhmässä.

Työryhmä kiittää lämpimästi kaikkia työhön osallistuneita ja sanastoa kommentoineita.
Oikeusministeriö 7.6.2002

Sten Palmgren	Virpi Koivu
Lainsäädäntöneuvos	Työryhmän puheenjohtaja
Oikeusministeriö	Ulkoasiainministeriö

JOHDANTO

Yleistä

Suomen- ja ruotsinkieliset hakusanat on poimittu voimassa olevasta lainsäädännöstä. Niiden englanninkielisiä käännösvastineita on pyritty hakemaan ensisijaisesti alun perin englanniksi laaditusta kansallisesta lainsäädännöstä, lähinnä Englannin, mutta myös muiden maiden lainsäädännöstä. Oikeusjärjestelmien ja lainkirjoitustapojen eroista johtuen kaikkien käsitteiden käännösvastineita ei kuitenkaan ole saatu englantilaisesta lainsäädännöstä, vaan lähin vastine on pyritty löytämään muita lähteitä käyttäen (ks. lähdeluettelo). On myös huomattava, että eräitä käsitteitä on mahdollista kääntää usealla tavalla. Näissä tapauksissa on pyritty antamaan sellaiset vastineet, jotka työryhmä on katsonut suositeltavimmiksi. Joskus mainitaan myös vastine, jota ei suositeta.

Sanastossa on myös hyödynnetty olemassa olevia säädöskäännöksiä, mutta eräistä aiemmin käytetyistä käännösvastineista on tietoisesti poikettu. Poikkeaminen on perusteellisen selvityksen tulosta. Esimerkiksi pykälän vastineeksi suositetaan edelleen sanaa *section*, mutta aiemmasta suosituksesta (*paragraph*) poiketen momentin vastineeksi annetaan *subsection*, joka perustuu englantilaisten säädösten sisäiseen jaotteluun. Englantilaisessa lainsäädännössä *paragraph* vastaa suomalaisten säädöstekstien sisäisessä jaottelussa kohtaa, ja työryhmä päätyi suosittamaan kyseistä vastinetta myös tässä sanastossa. Myös EY-säädösten suomenkielisissä toisinnoissa *paragraph* on käännetty kohdaksi, mutta on huomattava, että mahdollisista yhtäläisyyksistä huolimatta suomalaista lainsäädäntöprosessia kuvaavat käsitteet sekä oikeussääntöjen ja niiden osien nimet eivät vastaa EY-säädösten käsitteitä. EY-säädökset laaditaan useimmiten englannin tai ranskan kielellä ja käännetään sen jälkeen muille EU:n jäsenvaltioiden virallisille kielille.

Suomalaisessa lakitekstissä momentteja ei yleensä numeroida. Käännöksessä numerointi on kuitenkin suositeltavaa. Tämän suosituksen tarkoituksena on helpottaa lakiteknisiä viittauksia. Tekstissä on luontevampaa viitata tiettyyn momenttiin, kun se on numeroitu, esim. *as referred to in subsection 3*. Numerointi mahdollistaa myös lyhennetyn kirjoitustavan käytön tekstissä, jossa kyseisen lain sisältöä selostetaan, esim. *pursuant to sections 1(2), 6(5), and 11(3)*.

Eräissä esimerkkilauseissa esiintyvää *shall*-apuverbiä suositellaan käytettäväksi ainoastaan silloin, kun on kyse tulevan velvoitteen asettavasta säännöksestä (ts. kun suomen kielen indikatiivi on korvattavissa I partisiipin passiivilla, *on tehtävä*) ja kun laissa esimerkiksi todetaan, että jostakin asiasta säädetään myöhempänä ajankohtana annettavassa muussa säädöksessä. Rajatapauksissa voidaan käyttää indikatiivia. Voimaantulosäännökset eivät sen sijaan aseta velvoitteita, vaan niissä todetaan mitä tapahtuu.

Käännettäessä kansainvälisen sopimuksen voimaansaattamislakia tai -asetusta on sopimuksen englanninkielinen nimi varmistettava sopimustekstistä, joka yleensä löytyy Suomen säädöskokoelman sopimussarjasta. Sanalle *sopimus* on englannin kielessä useita vastineita, joilla kuitenkin on merkityseroja. Sopimus (*avtal/överenskommelse*) voi olla *agreement*, joka tarkoittaa mitä tahansa sopimusta, mukaan lukien kahdenväliset sopimukset. *Treaty* tarkoittaa kansainvälistä sopimusta (*fördrag),* eli valtioiden välistä sopimusta. Yleissopimuksen (*konvention*) englanninkielinen vastine *convention* tarkoittaa aina monenvälistä sopimusta, jonka sopimuspuolten määrää ei ole rajoitettu.

Lait ja muut säädökset

Ilmaisulla *lainsäädäntö* tarkoitetaan voimassa olevaa oikeussääntöjärjestelmää eli lakien ja muiden säädösten muodostamaa kokonaisuutta. Säädökset ovat kirjoitettuja

oikeussääntöjä, ja ne julkaistaan suomen ja ruotsin kielellä Suomen säädöskokoelmassa (*Finlands författningssamling*).

Lakeja säätää eduskunta yhdessä tasavallan presidentin kanssa. Hallituksen esitys esitellään tasavallan presidentille, minkä jälkeen se annetaan eduskunnalle. Esitys voi sisältää yhden tai useampia lakiehdotuksia, ja lisäksi se sisältää perustelut, tavallisesti yleisperustelut ja yksityiskohtaiset perustelut, sekä liitteitä. Laki voi myös syntyä kansanedustajan lakialoitteesta. Eduskunta *hyväksyy* lain eli esitykseen tai lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen. Jotta laki tulisi voimaan, tasavallan presidentin on *vahvistettava* se. Lain allekirjoittaa tasavallan presidentti ja varmentaa asianomainen ministeri, minkä jälkeen valtioneuvosto julkaisee sen Suomen säädöskokoelmassa. Laki on *annettu*, kun tasavallan presidentti on sen vahvistanut.

Säädöskokoelmassa julkaistaan myös asetukset. Asetus on lakia alemmanasteinen säädös, jonka antaa tasavallan presidentti, valtioneuvosto tai ministeriö perustuslaissa tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Jos asetuksen antajasta ei ole erikseen säädetty, sen antaa valtioneuvosto.

Lait ja asetukset sisältävät säännöksiä. Säännös voi koostua yhdestä pykälästä tai sen osasta. Pykälässä voi olla yksi tai useampi momentti, ja momentissa puolestaan kohtia ja alakohtia.

Myös muu kuin edellä mainittu viranomainen voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määrätyistä asioista, mutta perustuslain mukaan vain, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä. Muualla kuin laissa tai asetuksessa olevat oikeussäännöt ovat määräyksiä. Määräykset ovat sitovia normeja. Lisäksi viranomaiset voivat antaa ohjeita, jotka eivät ole sitovia normeja.

Voimassa olevaan kirjoitettuun oikeuteen sisältyy kansallisen lainsäädännön lisäksi myös kansainvälisiä sopimuksia, jotka on saatettu asianmukaisesti voimaan. Kun sopimus edellyttää eduskunnan hyväksymistä siitä syystä, että se sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, nämä saatetaan voimaan eduskunnan hyväksymällä lailla. Sopimuksen lopullinen kansallinen voimaantulo edellyttää vielä koko sopimuksen voimaansaattamista, mikä tapahtuu tasavallan presidentin asetuksella, jossa myös säädetään em. lain voimaantulosta. Voimaansaatettujen kansainvälisten sopimusten tekstit julkaistaan Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa (*Finlands författningssamlings fördragsserie*) pääsääntöisesti suomen ja ruotsin kielellä, ja jos nämä eivät ole sopimuksen todistusvoimaisia kieliä, sopimus julkaistaan lisäksi ainakin yhdellä todistusvoimaisella kielellä, useimmiten englannin kielellä.

Alkuperäinen lähdeluettelo:

Black's Law Dictionary. West Publishing Co. Abridged sixth edition, St. Paul, Minn. 1991 (7th reprint 1997).

Dictionary of Law. P.H. Collin. Peter Colling Publishing Ltd. 3rd edition, Teddington (UK) 2000.

HIDÉN Mikael –Ilkka SARAVIITA: *Valtiosääntöoikeuden pääpiirteet*. Lakimiesliiton Kustannus, Helsinki 1994.

Mozley & Whiteley's Law Dictionary. E.R. Hardy Ivamy. Butterworth & Co (Publishers) Ltd. Tenth edition, London 1988 (Reprinted 1990).

ROSSINI Christine: *English as a Legal Language*. Kluwer Law International Ltd. 2nd edition, London 1998 (Reprinted 2001).

SARAVIITA Ilkka: *Perustuslaki 2000.* Lakimiesliiton Kustannus, Helsinki 2000.

Svenskt lagspråk i Finland. Statsrådets svenska språknämnd och Schildts Förlags Ab. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä 1998.

Statutes and Conventions on Private International Law. Jason Chuah. Cavendish Publishing Limited, London 1996.

Suomen perustuslaki (731/1999).

Valtioneuvostosanasto. Valtioneuvoston kanslia. Kielipalvelun julkaisusarja. Oy Edita Ab, Helsinki 1998.

Valtiosopimusopas. Kansainvälisten sopimusten valmistelua ja voimaansaattamista koskevat ohjeet. Ulkoasiainministeriö 20.5.2002.

Päivityksessä käytettyjä lähteitä ja hyödyllisiä linkkejä:

SLAF
http://www.vnk.fi/julkaisukansio/2010/m0110-svenskt-lagsprak-i-finland/pdf/sv.pdf

Finlex
www.finlex.fi

EUR-Lex
http://eur-lex.europa.eu/fi/index.htm

EU-säädösten rakenne
http://publications.europa.eu/code/fi/fi-120000.htm

Åländsk lagstiftning
http://www.regeringen.ax/lag.pbs

Swedish statutes in translation
http://www.regeringen.se/sb/d/3288

United Kingdom Legislation
http://www.legislation.gov.uk/

Australian Government – Law and Legislation
http://australia.gov.au/topics/australian-facts-and-figures/law-and-legislation

Muita ulkomaisia säädöstiedon lähteitä
http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/kirjasto/oikeudellinentieto/u-saadostieto-opas/index.htx